

# Déli Hírlap

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: Timisoara-Belváros,  
Szentgyörgy-tér 4. szám. • Telefon este 9 óráig 2-52, ason-  
tul 10. vagy 2-42. szám. • ELŐFIZETÉSI ÁRAK KÜLFÖLDÖN:  
havonként 110 Lei, negyedévre 330 Lei, félévre 600 Lei  
és egész évre 1200 Lei vagy ezekkel egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:  
Dr. VUCHETICH ENDRE

ELŐFIZETÉSI ÁRAK TEMESVÁROTT ÉS VIDÉKEN KÖL-  
BESÍTÉSSEL: havonként 80 Lei, negyedévre 240 Lei, félévre  
480 Lei, egész évre 960 Lei. • Kötésvezetők, valamint  
állami nyugdíjasként részére: havonként 60 Lei, egy negyed-  
évre 180 Lei, egy félévre 360 Lei és egy egész évre 720 Lei

VI. ÉVFOLYAM \* 66. SZÁM

TIMISOARA, 1930 MÁRCIUS 21, PÉNTEK

ÁRA 4 LEI, BUKARESTBEN 5 LEI

**A RÉMHIRTERJESZTŐK BUN-  
TETÉSE.** Tegnap nyilvánosságra ke-  
rültek a pénzügyi rémhírtérjesztők  
elleni törvényjavaslat büntető szank-  
ciói. Mindazok, akik a köz és magán-  
hitelről akár írásban, akár szóban va-  
ló híreket terjesztenek, a köz- és  
magánhitelt megrágalmazzák, három  
évig terjedhető fegyház és kétszáz-  
ezer leig terjedhető pénzbírságban  
részesülnek.

**CÁFOLJÁK A KORMÁNYLEMON-  
DÁS HIRÉT.** A kormányhoz közelálló  
bukaresti lapok cáfolják azt a hírt,  
mintha Maniu Gyula miniszterelnök a  
régens tanácsnak felajánlotta volna a  
kormány lemondását. A lapok szerint  
az egész híradás a fantázia birodal-  
mába tartozik. A Viitorul ezzel szem-  
ben fentartja a kormány lemondásá-  
ról szerzett értesüléseit.

**A HÁBORUS ADÓSSÁGOK REN-  
DEZÉSE.** Lugojanu pénzügyi állam-  
titkár Párisba utazik, ahol vezetője  
lesz annak a román bizottságnak,  
amely Ausztriával a háborus adóssá-  
gok rendezése tárgyában a hágai  
egyezmény értelmében tanácskozik.  
Lugojanu államtitkár párisi tárgya-  
lásait arra is felhasználja, hogy a  
mezőgazdasági hitelintézet számára  
külföldi bankcsoportoktól pénzt sze-  
rezzen.

**LEPRAGYANUS BETEGEK KRA-  
JOVÁN.** Krajováról jelentik, hogy  
több lepragyanus megbetegedés tör-  
tént. A hatóságok messzemenő óvin-  
tőzkedéseket fogantatosítottak, nehogy  
a veszedelmes betegséget tovább hur-  
colhassák.

**A KONKORDÁTUM ALKALMA-  
ZÁSA.** A konkordátum gyakorlati al-  
kalmazása kérdésében Dolei pápai  
nuncius és Mironescu külügyminiszter  
között lefolytatott tárgyalások teljes  
sikerrel kecségtettek. Az erdélyi püs-  
pöki székhelyek kérdésében megálla-  
podásra jutottak. A katolikus püs-  
pöki székhelyek tárgyában létrejött meg-  
egyezőségről a bukaresti pápai nuncia-  
tura a napokban kommunikát ad ki.

## Meghalt az angol háborús politika egyik kimagasló alakja, aki Amerikát a világ- háboruba vitte

London, március 20.

A világtörténelem legutóbbi évtize-  
deinek egyik kiemelkedő alakja, B a l-  
f o u r Antal János lord, az angol  
ötös hadikabinet tagja, tegnap délelőtt  
fivérének wokingi birtokán nyolcvan  
két esztendősen influenzás kom-  
plikáció következtében meghalt. Bal-  
four tekintélyes, nagybefolyású angol  
államférfi volt, akinek népszerűsége  
nemcsak hazájában, hanem Ameriká-  
ban is igen magasra emelkedett. En-  
nek a népszerűségnek köszönhetta azt,  
hogy munkája, amelyet Amerikának  
a háboruba való beavatkozása érdeke-  
ben folytatott, eredményes volt. Wil-  
son hallgatott Balfourra és az Unio a  
nagyantant oldalán belépett a világ-  
háboruba. A tragikus módon meghalt  
K i t c h e n e r lordon kívül Bal-

four volt egyik legteljesebb híve an-  
nak, hogy a háborút a végsőkig keli  
viselni, mert azt számításai szerint az  
ántant nem vesztheti el. Balfour lord  
1848-ban született és huszonhat éves  
korában, 1874-ben már képviselő volt.  
Konzervatív programmal került be az  
angol alsóházba és mindvégig meg-  
maradt ebben a pártban. Legnagyobb  
politikai ellenfele G l a d s t o n e  
volt, akivel sok heves esatát vívott  
meg. Politikai érvényesülése különö-  
sen 1914-ben ivelt erősen fölfelé, am-  
kor szava döntő volt a háboru kérdé-  
sében. Politikai pályája három ural-  
kodó alatt futott végig, ezek Viktória,  
VII. Edward és V. György. Halála  
hírére egész Angliában nagy gyász-  
támadt és nemcsak a középületekre,  
hanem számos magánháza is kitűzték

a fekete lobogót. Temetésére impozans  
gyászpompával készülnek.

Balfour már mint az alsóház tagja  
különös figyelemmel viseltetett a ke-  
leteurópai események iránt, amelyek  
akkor az orosz-török háboru körül le-  
játszódtak. A Kelet problémáival való  
foglalkozás jellemezte működését és  
főleg a palesztinai zsidókérdés volt az  
amelynek fokozott figyelmet szentelt.  
1917 november másodikán mint kül-  
ügyminiszter közreadta a híres Bal-  
four nyilatkozatot, amely a zsidó nép-  
nek Palesztinában nemzeti állam léte-  
sítésére az alapot már akkor lefektet-  
te. Ezzel a történelmi jelentőségű  
nyilatkozattal Anglia mandátumot  
nyert a palesztinai zsidó kérdés meg-  
oldásánál.

## Vérvádas per támadt egy fűszerkereskedő lakásából kihallatszó hangos sikoltás és jajveszékelés miatt

Kassa, március 20.

(Tudósítónk telefonjelentése.) Sáros-  
megye Kurima nevű községéből újabb  
vérvád röppent ki. Ne u m a n n  
Vaclav jómodu gazda szakácsnője  
néhány hét előtt este elment Frankl  
Samu fűszerkereskedő üzletébe bevá-  
sárolni. A szakácsnő a boltban Frankl  
feleségét találta, aki kiszolgálta. Ki-  
szolgálás közben az üzlet mögött levő  
helyiségből hirtelen rettenetes jajga-  
tás és sikoltás hallatszott, amely  
ugyanolyan hirtelen meg is szűnt. A  
jajgatás — úgy vélte észlelni a sza-  
kácsnő — nagy zavarba hozta Frankl-  
nét. A szakácsnő meg is kérdezte,

hogy micsoda jajgatás hallatszik a la-  
kásból, mire a boltosné azt válaszol-  
ta, hogy nem tudja.

A szakácsnő erre hazament és gazdá-  
jának elmondotta az esetet. Hozzáte-  
te, hogy véleménye szerint Frankl  
Samu az üzlet mögötti helyiségben  
keresztény gyermeket ölt meg, hogy  
aztán annak vérével rituális célokra  
használja föl. Neumann Vaclav azon-  
nal a csendőrségre szaladt és gyilkos-  
ság miatt följelentést tett Frankl Sa-  
mu ellen. A csendőrség vizsgálatot in-  
ditott, sőt házkutatást is tartott  
Frankl házában, azonban a vádat tel-  
jesen alaptalannak találta. Neumann

ebbe nem nyugodott bele, hanem el-  
ment Bártfára az ottani csendőrségen  
is följelentette Frankl. A bártfai  
csendőrség szintén alapos vizsgálatot  
tartott, azonban bizonyítékok hiányá-  
ban ugyanesak beszüntette Frankl Sa-  
mu ellen az eljárást.

Most már aztán Frankl Samu for-  
dult a hatóságokhoz és hatóság előtt  
való alaptalan rágalmaszást felje-  
lentést tett Neumann Vaclav és a sza-  
kácsnő ellen. A per Kassán kerül tár-  
gyalásra és a közönség nagy érdeklő-  
déssel tekint a vérvádas per elé. Neu-  
mann Vaclav még most is hangoztatja,  
hogy szerinte Frankl igenis rituális  
gyilkosságot követett el.

Most  
olcsó  
a TURUL-cipő

Tekintse meg  
kirakatainkat és  
meggyőződhetik  
róla!

## Hazahozzák az orosz földön szynlődő magyar hadifoglyokat

Budapest, március 20.

(Tudósítónk telefonjelentése.) Próna y György államtitkár kezdeményezésére tegnap megalakult a magyar hadifogoly liga, amely háromszázezer tagot számlál. Az alakuláson résztvettek az összes parlamenti pártok és a szociáldemokraták is. A liga célja az, hogy az Oroszországban még szynlődő magyar hadifoglyok hazaszállítását előmozdítsa, továbbá a háborúban elesett és eltűnt katonákról pontos katasztert készítsen. A belügyminiszterium most tájékoztatta a sajtót az Oroszországban szynlődő magyar hadifoglyok helyzetéről. Még 1921-ben az összes törvényhatóságok összeállították az Oroszországban eltűntek névsorát, amelyen 1613 hadifogoly szerepelt. Ezek közül az évek során 387 magyar hadifogoly hazajött és így Oroszországban most még 1200-nál több magyar fogoly van. Ezek személyazonosságának pontos megállapítása céljából az egyes törvényhatóságok és községek az eltűnteket újból összeírják. A belügyminiszterium ezenkívül a külföldi hadszíntereken nyugvó magyar hősi halottak temetőjének rendezését is tervbe vette. Így a Doberdón, illetve az Isonzó mentén csinálják meg az első magyar hősi halott temetőt.

## Betörők és alkalmi tolvajok garázdálkodása

Temesvár, március 20.

Szüretjük van a tolvajoknak. Tegnap ugyanis öt betörést, két zsebtolvajást és egy kerékpárlopást jelentettek be a temesvári kerületi rendőrségeken. A zsebtolvajok az utóbbi időben nagybárára a villamoskocsikon óperálnak, míg a betörések főleg a délelőtti órákban történnek, amikor a lakásokat üresen találják. Az Erzsébetvárosban három betörés is történt. Ismeretlen tettesek álkulcsal behatoltak Samu Lajos Dózsa-utcai postás lakásába és onnan egy briliánsgyűrűt, több ékszert és fehérneműt elloptak. A kár meghaladja a tizenhátezer leit. Ugyancsak a Dózsa-utcai lakó Ferenczi Sándor tisztviselő padlásáról egy zsírral telt bődönt elloptak, Krausz Ilona Tirol-utcai lakostól pedig hatezer leit meghaladó ruhanevel zsákmányoltak. Prokop Géza józsefvárosi Bonnáz-utcai tisztviselőhöz is behatoltak a betörők és két öltönyt loptak el. Az elmúlt éjjel Marcskó László rónáci lakostól tizenkét pár fajtűt loptak. Sárdi Bálint óteleki lakos néhány nap előtt Temesvárra jött, hogy bevásárlást eszközöljön. Tegnap délelőtt a Józsefvárosból a Belvárosba akart utazni a villamoson és amikor fizetésre került a sor, rémülten vette észre, hogy pénztárcáját időközben ellopták. A józsefvárosi rendőrségen Schmidt Katalin munkásnő tett feljelentést ismeretlen tettes ellen, aki a villamosvasuton ellopta pénztárcáját, amelyben kétszáz lei és a piros igazolványa volt. Kellemetlen meglepetésben volt része végül Völke József erzsébetvárosi szabóinasnak, aki a Kereszt-térre ruhát vitt egy rendelőknek. A kerékpárt a kapu előtt hagyta és amikor visszatért, annak hült helyét találta. A rendőrség keresi a betörőket és alkalmi tolvajokat.

## Egy magyar tagja van az oravicai városi tanácsnak

Oravica, március 20.

A Magyar Párt oravicai tagozata, amely csak a közelmúltban szerveződött meg, már résztvett a vasárnap tartott községi választáson. A magyar-ság választási paktumot létesített a román nemzeti parasztpárttal és a svábság egy részével. A svábság Oravicán nem tudott megégyezni az alpolgármesteri állásra vonatkozólag és azért három részre oszlott. A szavazásnál a többséget — összesen hat-százhuszonhat szavazatot — a szövetségelt pártok listája kapta. A liberálisok és euzisták listája ötszázhatvanhat, a Moldovan-féle lista négyszázhatvanhárom és az averescánus lista ötvenhárom szavazatot kapott. Ilyenformán a községi tanács tagok a három első lista között oszlanak meg és pedig olyanformán, hogy a kartellált

lista hét, a liberális-euzista lista öt és a Moldovan-féle négy tagságot kapott. A mandátumok elosztásánál bejutottak az első listáról: Mangiuca János dr., Winkelhoffer Károly, Pojar Szilviusz, Rusmir Illés, Barca Sándor, Berger Károly és Papisita Pál, a második listáról Liuba Pál dr., Miron Traján, Drugariu Mihály és Lazar Károly, a harmadik listából: Moldovan Simon, Sittner Adolf, Graff Tamás és Velescu Miklós. Pojar Szilviusz görög katolikus plébános lemondott mandátumáról és így helyette a nyolcadik helyen álló első magyar jelölt, Szathmáry Lajos dr. került a községi tanácsba. Az új oravicai községi tanács, minthogy a választás ellen felelősség nem érkezett be, már a legközelebb megalakul.

## Késelés és verekedés teszi sűrűn bizonytalanná a temesvári utcát

Temesvár, március 20.

Az utóbbi hetekben megszorodott Temesvárott a verekedések száma. Az elmúlt éjjel négy verekedés volt, melyek közül egy esetben csak a véletlennek köszönhető, hogy nem esett emberélet áldozatul. A józsefvárosi Terminus szálló pincéjében Cioban Flóra harminchat éves volt detektív nagyobb társaságban mulatott Sárbu Milán mehalai lakossal. Mulatozás közben összeverekedtek és Sarbu zsebkését olyan erővel döfte Cioban mellébe, hogy az eszméletlenül esett össze. Azonnal értesítették a mentőket, akik első segélyben részesítették és a súlyosan sérült embert kórházba szállították. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy az éles penge néhány centiméterrel került csak el a szívet.

Ugyancsak a Józsefvárosban a Buttman-féle koresma előtt sétáló rendőr vértől borított alakra lett figyelmes, aki eszméletlenül hevert a földön. Kiderült, hogy Miscureanu Mihály huszonnyolc éves napszámos, akit a vendéglőből kijövet ismeretlen tettesek megtámadtak és véresre vertek. Értesítették a mentőket, akik ugyancsak kórházba szállították az összevert embert. Kellemetlen meglepetésben volt része Litska Antal gyárvárosi Buziási-uti lakosnak is. Az éjjel, amikor hazafelé tartott, több ismeretlen férfi megtámadta és botokkal összeverték. Mertesz Jakab rónáci lakost pedig az éjjel több ittas férfi szintén megtámadta és súlyosan bántalmazták. A verekedések ügyében a rendőrség erélyes nyomozást indított.

## A zombolyai közjegyző pert indított szerzett jogai elismeréséért

Temesvár, március 20.

A temesvári ítélőtábla tegnap Spariosu Mihály dr. zombolyai közjegyző panaszát tárgyalta. Spariosu Mihályt 1925 május huszonkilencedikén az igazságügyminiszter Zombolyára közjegyzőnek nevezte ki. Négy éven keresztül működött, amikor tavaly szeptemberben Junian igazságügyminiszter revízió alá vette a közjegyzői kinevezéseket és Spariosu kinevezését törvényellenesnek minősítve a közjegyzői tisztséget megvonta tőle. Spariosu erre a temesvári táblához, mint közigazgatási bírósághoz panaszt nyuj-

tott be, amelyben kérte, hogy a miniszter döntését semmisítsék meg és szerzett jogai helyezzék vissza. A tárgyalás iránt nagy érdeklődés volt. Vánult meg, mert eddig négy erdélyi ítélőtábla, a nagyváradi, a marosvásárhelyi, a kolozsvári és a brassói hasonló ügyben helytadott a panaszoknak. A tegnapi tárgyaláson Spariosu képviselőjében Mercea Viktor dr., az ügyvédi kamara dékánja fejtette ki álláspontját. Birálta az igazságügyminiszter határozatát, amely szerinte törvényellenes, mert amikor Spariosu a legfőbb igazságügyi forum

kinevezte, ezzel a ténnyel az állam és Spariosu dr. között kétoldalú szerződés jött létre, amelyet jogos indok hiányában az állam egyoldalulag nem bonthat fel. Az igazságügyminiszter önkényesen járt el és ezért kérte a miniszteri döntés megsemmisítésével Spariosu Mihály drt. régi jogaiba visszahelyezni.

Az igazságügyminiszterium képviselőjében Murarescu Vichentie dr. kinestári főügyész jelent meg. Hivatkozott egy semmitőszéki döntésre, amely szerint a közjegyzői kinevezéseknél döntő fontossággal bír, hogy a közjegyzőket pályázat útján nevezze ki a miniszter. Az igazságügyminiszternek diszkrecionális joga a kinevezés, azonban csak azok közül nevezhet ki, akik a közjegyzői törvényben előírt feltételeknek megfelelnek. Spariosu dr. nem pályázat útján nyerte el a kinevezését, tehát az akkori igazságügyminiszter a közjegyzői törvénybe ütköző formahibát követett el, amely maga után vonja a kinevezés megsemmisítését. Ennélfogva a panasz elutasítását kérte. A tábla hosszata-nácskozás után az ítélet kihirdetését a jövő hétre halasztotta.

A közjegyzői megsemmisítéseknek külön érdekessége is van. Tegnap kellett volna tárgyalni Joannes de Apsa billédi közjegyző panaszát is, akit tavaly Junian igazságügyminiszter rendelete alapján szintén megfosztottak közjegyzői állásától. Apsa dr. közjegyző azonban a legfelső semmitőszékhez kérelmet nyújtott be, amelyben kérte, hogy panaszának tárgyalását vonják ki a temesvári tábla hatásköréből és más táblát delegáljanak.

## Érdemes jegyző ünneplése nyugalomba vonulása alkalmából

Temesvár, március 20.

Niczkyfalva község jegyzője, Endresz Ferenc harminckét évi szolgálat után nyugalomba vonult. A niczkyfalvai zenekarok és dalárdák szernádót adtak a tiszteletére, másnap pedig a község diszközgyűlést tartott. A közgyűlésen méltatták Endresz Ferenc munkásságát, majd diszpolgárrá választották, életnagyságu arcképét a tanácssterem falán elhelyezték, végül pedig remekbe készült ezüst tintatartót nyújtottak át neki. Azután az ünneplő közönség a templomba vonult, ahol Cziszlik Kolombán plébános misét mondott és a prédikációban is megemlékezett Endresz Ferencről. Délben százötven teritékes bankett volt, amelyen a felköszöntők sorát Spatariu János dr. járási főszolgabíró nyitotta meg. Beszéltek azután Knöbl Antal végvári és Chvalibok Gyula bakovári jegyzők, végül Grabler Árpád, nyugalmazott főjegyző, a temestorontálmegyei jegyzői egyesület diszelnöke mondott felköszöntőt.

Az új



**DUNLOP**

„Fort“

**AUTOCENTRALA**-nál

Timisoara I., Bul. Reg. Maria (Liget-ut) 8. Telefon: 19-32

a legmegbízhatóbb  
a legtartósabb  
a leggazdaságosabb  
autógummi. Tapasztalt autobilista csak ezt használja!

Kapható: A lerakatnál  
**Schaar & Hámory**  
Timisoara I., Aradi-ut.  
Telefon: 964

**Nem ráta!**  
De készpénzért olcsón vásárolhat férfi-, flu- és gyermekruhát

**FUCHS ruha-**  
üzletében, Józsefváros, Skudier-tér 5. sz. a.

Trenchcoat	Lej 1400—
Férfiöltöny	990—
Kamagarn-öltöny	1500—
Gummikabát	620—
Csikosnadrág	395—
Munkásnadrág	105—
Gyermeköltöny	170—

# A nagy víz tulsó oldalán sok temesvári kivándorló él, akik között házasságközvetítő is akad

Temesvár, márc. 20.

Valamikor mindenki számára Eldorado volt Amerika. Ma már, amikor a dollárok délibábja évente sok ezer embert csábít át a tengerentúlra, már tisztára szerencse dolga, hogy kiesoda boldogul odaát és ki nem. Van, aki meg tudja ott alapozni az egzisztenciáját, van aki csak úgy boldogul, mintha idehaza maradt volna, van aztán olyan szerencsétlen is, aki az ottani nyelv nem tudása, a viszonyok nem ismerése és egyéb körülmények következtében nem tud keresethez jutni.

Két temesvári uriaszony, Kocsónyai Jánosné és dr. Deixner-Burghardt Zsuzsi, októberben ült hajóra és most már visszaérkezett. Délamerikában jártak, Montevideóban és Buenos Airesben és érdekesen festik az ottani viszonyokat. Elhelyezkedni próbáltak ott, el is helyezkedtek, de mivel nem találták meg ott a nekik való keretet és munkakört, inkább újból hajóra ültek és hazatértek. Beszélnek, hogy számos temesvári van odaát a nagy vízen és úgy Montevideóban, mint Buenos Airesben külön kolóniákat képeznek már a temesváriak. Ott nem lehet válogatni a munkában. Olyanok, akik idehaza intellektuel pályákon működtek, sokszor örvendenek, ha napszámomunkát kapnak.

**Uriasszonyok, akiknek odahaza egy-két eselédjük volt, beszegődnek szakácsnőnek, szobalánynak, mindenesnek. A két visszatért temesvári hölgy nem tagadja, hogy maga is kénytelen volt a megélhetésnek ezt a lehetőségét választani más hiányában.**

Reggel hat órától este tizenegyig-tizenkettőig kellett keményen dolgozni, a lábuk majd összeroskadt, a kezük megdagadt, feltöredezett és mind ezért járandóságuk mindössze havi 20-20 dollár volt. Háromezerkétszáz lei. Ennyit egy szakácsnő idehaza is keres, sőt jóval többet, például egy vendéglői szakácsnő hat-hétezer lei bért is kap. Amellett nekik még jó bérük volt, mert vannak nők, akik hasonló foglalkozásban csak tizenkét-tizenöt dollárt kapnak. Férfimunkások közül a szakmunkások tudnak boldogulni, különösen a villanyszerelők, akik szépen keresnek és akik szép számban vannak ott Temesvárról. Délamerikai élményeikkel kapcsolatosan felsoroltak néhány temesvárit is. Montevideóban van például H a e k l volt temesvári ipariskolai tanár és a felesége. Haekl rádióépítéssel foglalkozik és jól megy neki. A felesége lakást és ellátást ad temesváriaknak. Ott van Herskovics Sándor temesvári fiatalember is, aki az ujonnan érkezett kivándorlók kalauzolásából él. Hasonló foglalkozása van H o l z R ó z s i temesvári leánynak is, aki azonban inkább csak nők elhelyezésével foglalkozik.

Egy Bleyerné nevű temesvári asszony felesapott házasságközvetítőnek és leginkább bántásiakat hoz össze.

Montevideóban van a fiatal K o n

l e c h n e r Ede is, aki egy nagy cukrászda alkalmazottja és sokat segít ujonnan érkező temesvári földijein. Egy W e i s z József nevű fiatalembernek cipőüzlete van és szépen gyarapszik. Pedig annak idején úgy ment el hazulról, hogy egy temesvári nagy céggel, amelynél alkalmazva volt, nagyobb elszámolási differenciái voltak. Most már ezeket rég kiegyenlítettte. Buenos Airesben találták többek között a temesvári A p p e l t a u e r Károlyt, aki mint ács dolgozik. S a j ó Ödön villanyszerelőt, M e g a d j a István vasesztergályost, akik mind jól keresnek. A vasmunkások egyáltalán szépen boldogulnak. P a l á g y i Józsefné, temesvári szobmester felesége és C z ö n d ö r Margit közösen jól menő cukorüzletet tartanak fenn. M a g y a r B a b a gyárvárosi leány divatárusnő lett. G a b a volt temesvári mészáros és a

felesége egy husgyárban dolgoznak.

Magyary Vilmos Ferdinánd volt temesvári nyomdász néhány év előtt Magyar Szó címen lapot indított, amelyben állandóan a kivándorlók érdekeit védi.

Ujságja szépen virágzik. Nyomdájában temesvári szedők dolgoznak. S c h ü t z e r Ákos és nővére, Schützer Rózsi, akik Temesvárott a Columbia-gramofonüzletet vezették, odaát hűek maradtak szakmájukhoz.

— Amerikai utunknak a tanulsága — fejezte be elbeszélését dr. Deixner-Burghardt Zsuzsi, — az, hogy odaát a dollálért erősen meg kell dolgozni. A dollár ott nem sokkal többet ér, mint a lei, nem igen nagyobb a vásárló képessége. A dollárnak kivándorlókra csak akkor van nagy értéke, ha haza tudják hozni és itthon átváltják leire. **K. e.**

## Temesvárott, Aradon és Lugoson a petíciók miatt nem alakulhatnak meg a tanácsok

Temesvár, március 20.

A bántási kormányzóság revíziós bizottságához tegnap C i o b a n Pompil dr. ügyvéd, a kisebbségben maradt független polgári blokk lista vezetője és társai benyújtották a temesvári községi választások ellen a petíciót. Ezen petíció kivül a revíziós bizottság hivatalból bírálat tárgyává teszi majd a román blokk nevében M i c l e a Romulusz dr. és N i s t o r Demeter dr. részéről tett ellenvetéseket is. Ugyancsak tegnap megérkeztek a revíziós bizottsághoz az aradi községi választás iratai is. Aradon a második, harmadik, hatodik és nyolcadik szavazókörzetben nyújtottak be kontesztációkat, ezenkívül azonban ugynevezett petíció nem érkezett. A nagyváradi választást a független polgári blokk támadta meg és az erre vonatkozó iratok szintén tegnap érkeztek meg a temesvári revíziós bizottsághoz. Ennélfogva az

említett három városban a városi tanács mindaddig nem alakulhat meg, amíg a revíziós bizottság hivatalból nem bírálja felül a választások lebonyolítását. J o a n o v i c i Miklós dr. a revíziós bizottság elnöke a napokban adja ki tanulmányozás végett a három város községi választásairól felvett jegyzőkönyveket és minden valószínűség szerint április második hetében kerül sor a petíciók tárgyalására. Lugosi híradás szerint a kisebbségben maradt kormánylista szintén petícióval támadja meg a választást. Még nem lehet tudni, vajjon Oravicán és Resicán nem nyújtanak-e be petíciót a választás ellen. Pillanatnyilag az a helyzet, hogy úgy a törvényhatósági, mint a rendezett tanácsú városokban még az ideiglenes bizottság vezeti az ügyeket és az új tanácsok megalakulásáról egyhamar nem lehet szó.

## Huszonkét napja éhségstrájkot folytat egy aradi munkásvezér

Arad, március 20.

Négy hét előtt az aradi munkásság a munkanélküliség leküzdésére akciót kezdeményezett. A mozgalom az aradi A s t r a-vagonygyár munkásait is esatlakozásra bírta. Az Astra-gyárban a munkanélküliség kérdésével kapcsolatban gyűlést tartottak és többek között K á l i János aradi munkásvezér is felszólalt. A rendőrség a gyűlés megtartása után Káli és két társa ellen eljárást indított engedély nélküli

gyűlés megtartása és kommunista propaganda miatt. Káli a rendőrségtől az aradi ügyészségre kísérték, amelynek indítványára a vizsgálóbíró letartóztatta és azóta is az aradi ügyészségi fogházban van. A letartóztatást követő negyedik napon a munkásvezér éhségstrájkot kezdett. Tegnap már huszonegyedik napja állott Káli éhségstrájkban. Az aradi vezetőügyész hiába kérlette, hogy hagyja abba az éhségstrájkot, mert a letar-

**Női- és leányka-kabátok, valamint selyem- és szöveteruhák a legjobb tavaszi modellek megérkeztek!**

Dus választék — Legolcsóbb árak

**SZLOMANEK FÜLÖP és Tsa.**

nőikonfekció áruháza. Temesvár-Józsefváros, Kossuth L.-u. 23.

tóztatott munkás állhatatosan kitart a sztrájk mellett. A huszonegy napos éhségstrájk Káli nagyon megviselte, állandóan az ágyán fekszik és már alig tud beszélni. Valószínű, hogy 1-2 napon belül kórházba szállítják. Súlyos állapotára való tekintettel az aradi törvényszék rövidesen megtartja a fő tárgyalást és remélik, hogy a tárgyalási határnap kitűzése után Káli abba hagyja az éhségstrájkot, amelyet ma már huszonkettedik napja folytat.

## Kisebbségi munkásnők sorsa a dohánybeváltó hivatalban

Temesvár, március 20.

Megemlékeztünk annak a negyvenhét munkásasszonynak a panaszáról, akiket D i m i t r e s c u Konstantin, a temesvári dohánybeváltó hivatal főnöke minden felmondás nélkül elbocsátott. Ezek a munkásnők hat-husz esztendő óta dolgoztak a dohánybeváltó hivatal raktárában napi hatvan-nyolcvan lei bérért és ebből tartották fenn családjukat. Amióta D i m i t r e s c u Konstantin került az intézmény élére, ez a huszonkilenc esztendő fiatallember úgy bánt a munkásnőkkel, mint páriákkal. A munkásnőket erővel romanizálni akarta, majd — mint megirtuk — azokat, akiknek neve magyar, vagy német volt, száma szerint negyvenhetet, elbocsátott.

A munkásnők P i r o v s z k y Károly szakszervezeti titkár vezetésével jártak B a r a n Korjolan dr. polgármesternél és a kormányzóságon M a i o r e s c u államtitkaraál és mindkét helyen megértésre találtak. Az államtitkár utasította Bottez György munkaügyi felügyelőt, hogy a munkásnők ügyében tárgyaljon D i m i t r e s c u Konstantinnal. Ez a tárgyalás azonban eddig nem volt lehetséges, mert Dimitrescu váratlanul megbetegedett és a lakásán fekszik. Pirovsky Károly most a munkásnők ügyéről memorandumot készített, amelyhez kimutatást csatolt arról, hogy az egyes munkásnők mióta állottak alkalmazásban és hogy tényleg mind kisebbségiek és helyettük már tizenöt regát román munkásnőt vettek föl. A memorandum alapján Bottez munkafelügyelő közvetítésével ma, vagy holnap megindulnak Dimitrescu Konstantinnal a tárgyalások.

A HINDENBURG-KIÁLTVÁNY.

Berlini jelentés szerint a birodalmi gyűlés tegnap tárgyalta a Young-terv szentesítése alkalmával kibocsátott Hindenburg-kiáltvány országos plakatirozására vonatkozó javaslatot. A javaslat ellen a német nemzetiek, a nemzeti szocialisták és a kommunisták hevesen tiltakoztak. Eközben Hindenburg személyét is erősen támadták. A javaslatot végül 218 szavazattal, 130 ellenében elfogadták.

Kényelmesen, olcsón és jól Nagyváradon csak a

**METROPOL**

nagyszállodában lakik

100 minden komforttal berendezett, ujonnan átalakított szoba.

Minden vonatnál t. vendégeinket ingyen autót várjal Kereskedelmi utazók nagy árkedvezményben részesülnek.

# Hírek

## Tavasza

kopogtat ajtónkon és holnap már be is nyit rajta. Ha a kalendáriumról a mai napot jelző papírszeletet letépjük, március 21 virradatát érjük meg holnap reggel. Március 21 hivatalosan a tavasz kezdete. Hogy a tavasz maga tudja-e azt, hogy neki holnap kell kezdődnie, az még nem bizonyos. Évek óta látjuk, hogy az egyes évszakok nem igen tartják be pontosan a esilágások által előírt kezdetüket. Az elmúlt tél enyhése után már jó ideje langyos napokban gyönyörködhetünk. Ez reményt kelt arra, hogy ezúttal kivételesen mégis pontos időben kezdődik a tavasz. Ránk fér. Hadd öltözködjék a mező, a rét, a kert és az erdő diszpompába, zöldbe és a virágok ezernyi tarka színébe. Hadd mosolyogjon az ég és hadd kacagjon a kék menyboltról a világ ámpolnája, a nap. Hadd jöjjön a derűs és a meleg idő. És hadd foganjon a föld méhe bőségesen buzamagot, amelyet nyár közepére kenyéradó gazdag termés formájában megszüljön. Hadd jöjjön a bohó tavasz madárdallal és zengő énekkel az emberek ajakán is. És hadd jöjjön a kikelet ne csak a természetben, hanem az emberek lelkében-szívében is. Hadd töltsön el az a benső tavasz mindenkit szeretettel, megértéssel, barátsággal mindenki iránt és hadd érleljen ez a szeretet, megértés és barátság az emberek között olyan harmóniát, amely a sokat szenvedett világra egy új és boldog aranykor szak fölvirradását fogja hozni. Tavasz, te ifju, vidám gyermeke a Mindenségnek, jövel és hozd, hozd el minékünk mindezt! Én.

— A választási elnök munkája véget ért. P o p e s c u Péter táblabíró, aki a múlt pénteki temesvári községi választás alkalmával az összes szavazatszedő bizottságok elnöke volt, tegnap átiratban hivatalosan közölte a polgármesteri hivattal a választások eredményét. Az átirat részletesen közli, hogy a tizenöt szavazóhelyen egyenként és összesen hány szavazatot adtak le és hogy azok a választáson résztvevő négy lista között hogyan osztanak meg. A választási elnök ezzel a maga részéről befejezte ténykedését. A hivatalos jelentést a város áttézi jóváhagyás végett a bánági kormányzóság revíziós bizottságához, amely azt a felelősekkel egyszerre fogja tárgyalni.

Összes kül- és belföldi csokoládék legolcsóbban mindenkor frissen **SOMOGYI-nál** Lloydsor 11.

— Névnep. Tegnap, Szent József napján, számos ismert temesvári személyiség ünnepelte meg névnapját. Így többek között Nemes József miniszteri tanácsos, Olajos József kánonok, Waltner József püspöki irodavezető, Plesz József zárdai iskolaigazgató és Kleitsch József gyárvárosi káplán is, akiket számosan kerestek föl szerencsekívánataikkal.

— József-est. Az Erzsébetvárosi Polgári Kör szombaton, március 22-én este a Novotny-féle vendéglő nagytermében József-estét rendez. Az este, amely reggelig tartó táncokkal kapcsolatos, a kör tagjai és azok vendégei hivatalosak.

— Temesvár múlt évi zárszámadása.

A város ideiglenes bizottsága tegnap délután tartott ülésén tárgyalta az 1929. évi városi zárszámadást. A tárgyalást ma folytatják és azt egyben be is fejezik. Ennek megtörténte után kezdik csak meg az 1930-iki költségvetés tárgyalását, amikor az egyes lételeknél megvitatják a költségvetési tervezet ellen benyújtott felelősségekben nyilvánított kívánságokat is.

— Probst János tagja lesz a városi tanácsnak. A múlt heti temesvári községtanácsi választáson a szövetséges pártok listáján bejutott a városi nagytanácsba Calugaru Aurél is. Calugaru most kinevezést nyert a bánági kormányzósághoz és ennek következtében lemondott a városi tanács tagságról. Helyébe így a kartellált listán utána következő Probst János dr. ügyvéd kerül, akivel a nemet tanács tagok száma hatra emelkedett.

## Pénztárcák nagy választékban Klein-nál, I., Mercy-u. 3

— Közgyűlés. Az Erzsébetvárosi Polgári Kör vasárnap, március 23-án délelőtt közgyűlést tart. Ezt megelőzőleg a kör tagjai félkilencor gyülekeznek az egyesületi helyiségben, ahonnan kilenc óra körül a kör zászlaja alatt tisztelettel vonulnak az Erzsébetvárosi plébániatemplomba és nagymisést hallgatnak. Mise alatt a Polgári Kör dalárdája a Missa Stella Maris című latin misét énekl. Mise után a tagok visszatérnek az együleti helyiségbe, ahol tízenegy óra körül kezdődik a közgyűlés.

— A munkások nyugdíjgyűlése. A munkások rokkant és nyugdíjgyűléseinek Temesvár-erzsébetvárosi csoportja vasárnap, március 23-án délelőtt fél tíz óra körül a Király-utca 36. szám alatt levő Ideál-vendéglőben évi közgyűlést tart. A közgyűlés napirendjén többek között az alapszabályok megváltóztatása is szerepel.

### Butor

háló, ebédlők, uriszobák stb. butorok olcsón és kedvező részaletfizetések mellett kaphatók

**Kutty Rezső bútorgyáros**  
Temesvár III., Dózsa-utca 4.

• Kézimunka különlegességek és iparművészeti cikkek bizományi szalonomban raktáron tartok különlegesen szép ággyterítőket, storkat, milióket és asztalterítőket. Egész finom perzsa összekötők, csipkék, motívumok, kisebb vitrinesipkék nagy választékban. Előnyömda. Mindennemű kézimunkák rendelését jutányosan és gyorsan vállalom. Józsefváros, Bem-utca 13. villamos megállónál.

— Szatira. Arad és környékének népszerű és kedvelt élclapja, a Szatira, hosszabb kényszerzünet után ismét megjelenik. A lapot művészies kivitelű rajzok tarkítják, tartalma pedig fővárosi nivón áll. A Szatira Temesvárott is kapható, ára hat lei.

## CONTINENTAL Szálloda, Budapest

VII., Dohány-utca 42-44. Táviratok: Continentalotel.  
A vidéki ur közönség igazi otthona.

Tisztaság — Kényelem — Előzékenység  
Minden szobában hideg-meleg folyóvíz, központi fűtés.  
Egyágyas szobák árai: 5, 6, 7, 8, 9, 10 pengő.  
Kétágyas szobák árai: 8, 9, 10, 12, 14, 15, 16 pengő.  
Szobák telefontal. Szobák fürdőszobával.

Elsőrangú étterem!

Zene!

Tánc!

— AZ ANGOL MUNKÁSPÁRT A KOMMUNISTÁK ELLEN. Londoni jelentés szerint az angol munkáspárt elnöksége köriratban értesítette a párt tagjait, hogy nem vehetnek részt olyan szervezetekben, amelyeknek programja kommunisztágyanus pontokat tartalmaz. A körirat az ilyen kommunisztágyanus szervezetek névsorát is közli.

— Özvegy Stefanovics Sándorné temetése. Tegnap délután temették el nagy részvét mellett özvegy dr. Stefanovics Sándornét, Stefanovics Milivoj dr. főorvos édesanyját. A temetésen, amelyre az elehunytak külföldön férjénél levő leányai is eljöttek, nagyszámú gyászoló közönség jelent meg. A Háromkirály-utca 2. szám alatti gyászházban a halottat fényes papi segédlettel Kosztics Szlobodán szerb főesperes szentelte be. A halotti menet azután a villamosvasuti alkalmazottak zenekarának hangjai mellett a Belvárosba tartott. A belvárosi szerb püspöki székesegyházban újból megáldották az elköltözöttet, akít azután a gyászoló közönség kíséretében a belvárosi szerb temetőbe, ahol a Stefanovics-család kriptájában örök nyugalomra helyezték. A halálozás alkalmával özv. Kimmel Emilia és Nemes József műszaki tanácsos közszorongóváltás címén a Szociális Misszió gyárvárosi szervezete javára 500—500 leit adományoztak.

### Gyermek sokerlik

félmagas divat kivitelben nagy választék **DUSCHNITZ** cégnél Gyárváros

\* A Nagyromániai Rendőr-, Védő- és Fajkutya Egyesület felkéri tagjait, hogy f. hó 23-án, vasárnap d. e. 10 óra körül a dressurplaton tenyészállatok kiválasztása miatt, — ha nem esik az eső — kutyáikkal megjelenni szíveskedjenek.

— Átvágta karján az ereket. Szalai Károly huszonhárom éves girópai téglagyári munkás tegnap reggel öngyilkossági szándékból balkarján az ereit átvágta. Tettét észrevették és értesítették a mentőket, akik az életunt embert első segélyben részesítették és a kórházba szállították. Állapota súlyos.

— Tetténért perselytolvaj. Furbacher Róza zsigmondházi asszonyt tettenérték, amint az aradi görög keleti templom perselyét feltörve, abból kilopta a pénzt. Furbacher Róza már két ízben került a hatóságok elé perselylopás miatt. Az eljárást megindították ellene.

• Bánági sorsjáték rendezését engedélyezte a kormány a temesvári ipari munkaadók szindikátusának égisze alatt. A sorsjegyek árusítása már megkezdődött és a húzás május 18-án lesz. Egy sorsjegy ára mindössze 20 lei. Ennek ellenében szerencsés esetben egy 320.000 lei értékű Buick autót lehet nyerni. További nyeremények egy százezer lei értékű Bösendorfer zongora, két szoba butor, egy Continental írógép és még ezer más különböző értékes tárgy. Érdeklődni lehet a munkaadók szindikátusának Jenőherceg-utca 20. szám alatti hivatalos helyiségében.

# MOZI

Belvárosi Mozi:  
Csütörtök, péntek,  
március 20, 21

Gyárvárosi Mozi:  
Vasárnap, hétfő,  
március 23, 24

Erzsébetvárosi Mozi:  
Szerda, csütörtök,  
március 26, 27

Mehalai Mozi:  
Szombat, március 29

## A vörös ügyész

Hatalmas bűnügyi dráma.

A főszerepekben:  
Bernhardt Götzke  
André Lafayette

Monopol:  
Concordia-Film, Brasov,

Az előadások kezdete a  
Belv. és Gyárv. Moziiban 5,  
7 és 9 órakor, Vasárnap 3,  
5, 7 és 9 órakor.

Az Erzsébetvárosi Moziiban  
naponta este fél 9 órakor.  
Jegyelővétel d.e. 10—12-ig.

Jön! Jön!

Az apák bünei

a főszerepekben:  
Emil Jannings

## UJ KEZDÉZMÉNY

### VENDÉGEINKNEK

Ezen lap előfizetőinek megelégedésére nyújtott

20%

kedvezményt szobárainkból

10%

kedvezményt olcsó éttermi árainkból (mezt kivéve) módunkban van az

UJSÁG kiadóhivatalával létesített megállapodás alapján kibővíteni a

**MAGYAR KIR. OPERAHÁZ**

**NEMZETI SZÍNHÁZ**

**KAMARA SZÍNHÁZ**

előadásaira szóló mérsékelt áru jegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szoba- és színházjegy rendelését két-három nappal előbb velünk közölni.

## Park Szálloda

BUDAPEST

szemben a Keleti pályaudvar érkezési oldalával. (Nincs kocsiköltsége).

## Cioban Pompil szerepe a városi földek kisajátítása körül

Temesvár, március 20.

A temesvári községi választások alkalmával választási gyűléseken a szónokok több ízben foglalkoztak Cioban Pompil dr., a független polgári blokk listavezetőjének személyével is. Ezekben a beszédekben kihangsúlyozták, hogy Cioban a régi városi nagy tanácsnak szintén tagja volt és mint ilyen a városi földek kisajátításával kapcsolatban a városi érdekek ellen foglalt állást. A különböző nyilatkozatok szerint Cioban a várossal szemben elvállalta volna a földigénylők ügyének képviselőjét és ezért holdankint hétezer lei tiszteletdíjat kötött ki magának. Azóta beszerzett információink szerint Cioban mint ügyvéd ak-

kor vállalta el a földigénylők ügyének képviselőjét, amikor Temesvár város földjeit az agrárhatóságok már kisajátították és így azok a valóságban a kincstár tulajdonát képezték. Így tehát nem került összetűzésbe azon törvényes rendelkezéssel, amely szerint városi tanács tag nem vállalhat a várossal szemben ügyvédi képviselőt. Szívesen közöljük a tényállásnak ilyen módon való megvilágítását annál is inkább, mert választási harcban az emberek sokkal érzékenyebbek és az egyes propaganda gyűléseken elhangzott beszédek alapján a közvéleményben félreértő magyarázatok is keletkezhetnek.

**Erdélyi származású festő temesvári tárlata.** C a b a d i e v Demeter, az Erdélyszerte ismert kiváló festőművész akit a temesvári közönség csak hirneve után ismert, ma tárlatot nyit Temesvárott. Cabadiet közel három évtized óta él Erdélyben, tagja volt a nagybányai festőkolóniának, Erdélyben és Bukarestben rendezett kiállításai nagy sikereket arattak. Tanulmányait külföldön Milánóban, Párisban és Velencében végezte, három év előtt a Velencében rendezett nemzetközi kiállításon díjat nyert. A bukaresti műcsarnok kiállításán aranyéremmel tüntették ki, legutóbb Aradon és Kolozsvárott rendezett kiállításai keltettek méltó feltűnést. Képeinek anyagát Velence és Olaszország festői vidékei szolgáltatják, azonban előszeretettel foglalkozik az erdélyi motívumokkal is és különösen Nagyszében és környéke nyírt festményeiben színt és művészetet. Temesvári kiállítását legutóbbi nyolc hónapos olaszországi tanulmányútjának anyagával bővítette ki. A kiállítás a Scudier-parkban levő volt Boncescu-pavilonban lesz. A kiállítás délelőtt 10-11-ig, délután 3-7 óráig díjtalanul tekinthető meg.

**A Palace-kávéház új attrakciója.** S c h e e r József, a Palace-kávéház agilis és áldozatkész tulajdonosa, újabb attrakcióval kedveskedik a közönségnek. Néhány estére terjedő vendégfellepésre sikerült leszerződtenni F i e d l e r mestert, a világhírű hasbeszélőt, aki az összes nyugati fővárosok varieté színpadain nagy sikereket aratott. Fiedler mester fellépte eseményt jelent, mert humorisztikus előadásaival és énekszámáival a valóság teljes illúzióját kelti. A mester három bábuval fokozza a hatást és négy különböző hangon szórakoztatja a közönséget. Fiedler mester este tizenkét óráig a kávéház közönségét szórakoztatja, utána pedig a Palace-bárban lép fel. A kávéházban rendes polgári árak maradnak, a bárban a kitűnő márciusi műsor ugyancsak eseményszámba menő attrakciói mulattatják a publikumot. Itt M a x az elegáns táncművész és főleg K a u d e r e r Pista, a kitűnő humoros énekes-jazzdobos gondoskodnak bőven a közönség szórakoztatásáról.



### GYERMEKKOCSIK

amerikai mintájú, elsőrangú külföldi gyártmányok  
1950-as TIPUS, megérkeztek.  
Győződjön meg az olcsó árakról vételkényszer nélkül!  
**GRAND BAZÁR, Gyárvaros, Fő-u. 24. sz.**

— Az Iparösszhang dalárda jövő szombaton, március 29-én este kilenc órakor a gyárvarosi Vigadóban családi estét rendez. Előadásra kerül egy magyar és egy német szindarab, azonkívül több énekszám és humoros előadás. A műsor után tánc következik. Belépődíj személyenként 15 lei.

— Veszedelmes favágás. R a n d e l József tizenhét éves péksegéd tegnap délután Kinizsi-utcai lakásán fát vágott. Favágás közben az éles baltával a bal karjába hasított úgy, hogy a mentőket kellett hívni, akik első segélyben részesítették és a kórházba szállították.

## Színház

**Szombaton délnél lesz a Déli Hírlap színházjegyeinek sorsolása.** A magyar színtársulat e heti lugosi vendégszereplése miatt elhalasztott ingyenes színházjegyek kisorsolását szombaton, március 22-én délnél tizenkét órakor tartjuk meg. Összesen tizenöt darab földszinti zsölve kerül kisorsolásra és pedig öt elsőrendű, öt másodrendű és öt harmadrendű. A sorsoláson minden előfizető résztvesz és azon a kiadót hivatal az érdeklődőket szívesen látja.

**A magyar színház legközelebbi előadásai.** Vasárnap, március huszonharmadikán két előadást tart a magyar színház. Délután négy órakor Kálmán Imre Csikágói hercegnő című kitűnő operettje van műsoron, míg este a prózai együttes Herczeg Ferenc történelmi színművét, az Ocskay brigadéros utjátja fel. Az Ocskay brigadéros főszerepét mint vendég L a d á n y i Imre alakítja, míg a többi főszerepeket Fekete Irén, Csengery Ica, Szepessy Edith, Földes, Kallós, Kassay, Győző és Homokay Pál játsszák. Herczeg Ferenc történelmi színműve a jövő héten háromszor lesz műsoron és pedig, vasárnap este, pénteken este és szombaton délután. Hétfőn este az operettegyüttes Zerkovitz Nóta vége című operettjét utítja fel. Jövő szombaton este premier lesz a színházban, amikor Lajtay-Békffy: S i s t e r s című operettet mutatják be.

### Heti műsor:

Vasárnap délután négy órakor: Csikágói hercegnő.

Vasárnap este félkilenc órakor: Ocskay brigadéros.

Hétfőn este félkilenc órakor: Nóta vége.

### A lugosi színház műsora:

Csütörtökön este: Nóta vége.

Pénteken este: Juliusi éjszaka.

Szombaton este: Katica.

## Szerkesztői üzenetek

Előfizető Temesvár. A bementett ultimóért, ha elfogják, vagy kizavartják, két leies alapon, nyolc leit kell fizetni. Ugyanannyit kell fizetni a bementett és elfogott ultimóért, ha csak a partit kontrázzák meg, mert minden figurát külön kell megkontrázni. A kontraparti négy lei, a rekontra nyolc lei, a szubkontra tizenhat lei, ha két leies alapon játszanak.

## Vásároljon

ipari szindikátusi sorsjegyet  
Ára 20— lei

## Városi tejközpont

Házhoz szállít I. oszt. pasztörizált tejet, palackozva literje 10— Lei  
10 litertől kannában literje 9.— Lei

Rendelést felvesz a Városi tejközpont. Telefon 11-39.

\* Madách-ünnepély. A Bányási Magyar Közművelődési Egyesület vasárnap, március 23-án délután négy órakor az ipari szindikátus nagytermében Madách-ünnepélyt rendez. A műsor, amelynek keretében J ö r g n é Draskóczy Irma, az Arany János Társaság elnöke méltatja Madách Imre műveit, bemutatja az Ember tragédiájának három jelenetét. Ezeknek szereplői Reichardt Alajos, Braun Lili, Cziáky Baba, Franzen Böske, Ambrus Sándor, Bakos László, Siskovics Kálmán és Gaál Gyula. Ezenkívül Czermák Lajos Tolnay Béla zongorasítségével mellett megzenésített Madách-dalokat énekel, Brandeis József hegedűszólót ad elő, Bakos László és Ambrus Sándor Madách Imre válogatott lírai verseit szavalják. Belépődíj nincsen, a műsor megváltása azonban, mely az egyesület könyvtár-ápolására szolgál, kötelező.

— A bázosi kápolna. Valahány hír megjelenik a Déli Hírlapban a bázosi magyarok kápolnájáról, ez annyit jelent, hogy ez a szép terv ismét egy lépéssel közelebb jutott a megvalósuláshoz. A Déli Hírlap olvasói szeretettel sietnek a bázosi szegény magyar katolikusok segítségére és egymásután küldik be adományukat erre a szép célra. Ma özvegy Heier Józsefné küldött be 100 leit a Déli Hírlap kiadóhivatalához és ezzel az eddigi adományok összege 5420 leire emelkedett. További szíves adományokat elfogadunk, azokat nyilvánosan nyugtatjuk és rendelkezési helyére juttatjuk.

# A Bánság mezőgazdasági kultur- központjának szükségessége

Nagyszentmiklós, márc. 19.

A mezőgazdasági kultúra aránylag legjobban áll a Bánságban. Mégis, ha ezen kulturának összefoglaló képét kellene bemutatnunk egy idegennek, megakadnánk, különösen most, amikor az uradalmak megszűntek. Itt is van valami, ott is van valami, de sehol nincs egy igazi mezőgazdasági kulturkép. És nem is lesz, ha azt intézményszerűleg meg nem csinálják. Az alábbiakban közlöm egy mezőgazdasági kulturaközpont létesítésének vázát.

Legelőször szükséges egy mezőgazdasági székház, amelyben helyet foglalna a mezőgazdaság köré tartozó minden néven nevezendő hivatal. Ugyancsak a házban kell létesíteni egy mezőgazdasági muzeumot, ahol a Bánság minden mezőgazdasági nevezetessége állandóan szemléltethető legyen. (Gazdasági eszközök, gépek, magvak, virágok, zöldségek, borok, gyógy- és más növények stb.) Ennek kiegészítő részét képezne egy minta istálló, amelyben egy-két darab által képviselve volna minden olyan állat, amelynek tökéletes ismerete a bánsági gazdára jelentőséggel bír.

Ugyancsak itt létesítendő egy növénytermelési kísérleti és egy mezőgazdasági vegytani állomás, mezőgazdasági könyvtár stb. Szükséges száz hold terület, amelyből huszonöt holdon egy igazi, a bánsági viszonyoknak megfelelő parasztgazdaságot kell berendezni, a fennmaradó hetvenöt holdat pedig növénytermelési, gyümölcsstermelési, szőlészeti, gyógynövényi, fásítási és más kísérleti célokra lehetne felhasználni. A szervezés munkáját elvégezné a mezőgazdasági kamara, amely hatalmas erkölcsi támogatást kaphatna az új kormányzásban is.

A mezőgazdasági kamarák működését egészen célra vezetőnek nem tartom, mert a rendszer nem megfelelő. A kamarák vezetői a rendelkezésükre álló anyagi eszközökkel csak úgy érhetnek el igazi, tartós és nem látszólagos eredményt, ha azt nem engedik a sok mindenféle igény céljából szétforgácsolódni, hanem inkább kevés, de igazán jó intézmények létesítésére fordítják. A gazdáknak ezer meg ezerféle dolguk van növényvédelem, nemesítés, értékesítés, szervezkedés stb. körül. Ha kényelmesen hozzájutnak szívesen tanulnak, okulnak, de külön fáradni, áldozatot hozni nem szeretnek, különösen akkor, amikor ezzel szemben bizonytalan és kétes értékű dolgokat kaphatnak.

Eljött az ideje, hogy a mezőgazdaság érdekében is komoly, maradandó intézményeket létesítsenek. Egy nagy terjedelmű vidék gazdasági kulturájának emeléséhez évenként tizenöt-husz millió lei nem sok, de elég ahhoz, hogy megvessék belőle azt az alapot, amelyből fokozatosan kialakul-

hat az a kép, amelyre az egész Bánság gazdaközönsége büszkeséggel tekinthet és amely előtt idegen is megilletődéssel hajol meg. Csak legyen

minél több reális és minél kevesebb látszólagos munka.

Szöke Mihály  
állami földművesiskolai igazgató.

## A teksztilgyárosok megállapodása iparuk fejlesztése és a teksztilkereskedelem megerősítése érdekében

Temesvár, március 20.

A romániai teksztilgyárosok hosszabb ideig tartó tárgyalások után megállapodást létesítettek egymás között, amelynek célja a teksztilipar fejlesztése mellett a teksztilkereskedelem megerősítése. Ezen célokat az egyesülés nem az árak drágításával kívánja elérni és ezért nem is kíván befolyást gyakorolni arra, hogy az egyes gyárak miként állapítják meg gyártmányaik árát. Az egyesülés Bukarest székhellyel központi szövetet létesít, amelynek elsősorban a teksztilipar racionalizálásához szükséges munkálatok előkészítése a feladata. Ezen központi iroda mindazt, amit a külföld a termelés fejlesztése érdekében produkál, állandóan figyelemmel kíséri, hogy a romániai teksztilipar is. — és pedig nemcsak egyes gyárak,

hanem lehetőleg valamennyi, — állandóan lépést tarthasson a fejlődéssel. Ezenkívül az egyesülés a tisztességes teksztilkereskedelem érdekében is kíván működni, amennyiben a közvetítés hivatott faktorait megerősítő egyetemes szabályokat akar életbe léptetni. Ezen célkitűzések nemcsak a teksztilgyárosok és kereskedők érdekeit szolgálják, hanem hatásaikban ugy országos gazdasági szempontból, mint pedig a fogyasztóközönség szempontjából egyaránt hasznosak és előnyösek lesznek. Az egyesülés elnöke Margulics Lázár a buhusi teksztilművek vezérigazgatója, társelnöke pedig Totis Rezső, a temesvári Gyapjuipar vezérigazgatója, belga királyi konzul és Schmutzler Emil a brassói Scherg posztógyár igazgatója lettek.

Emelkednek az árak a brailai gabonapiacra. A brailai gabonapiacra, amely Romániában az árak kialakulására mértékadó szerepet tölt be, az utóbbi napokban az irányzat emelkedő. Tegnap hamburgi távirat közölte, hogy a tengeri ára tíz százalékkal emelkedett és ez a jelentés kihatással volt a brailai piac árának kialakulására is. Brailában tegnap 27.500 lei vagonkénti árban kötöttek le a nagyobb mennyiségű tengerit. Az utóbbi napokban különben feltűnően sok külföldi gabonacég érdeklődött Brailában rozs és tengeri iránt. Ennek az ér-

deklődésnek következménye az árak emelkedése, amely a tengerinél és a rozsnál vagonként ezer leit tesz ki.

**A budapesti tőzsde jegyzései (Március 19.)** Leszámitolóbank 86<sup>o</sup>, Kereskedelmi Bank 105<sup>o</sup>9, Angol-Magyar Bank 80<sup>o</sup>2, Magyar Hitel 75<sup>o</sup>6, Pesti Hazai 180<sup>o</sup>0, Drasche 150, Csáky-Prackfalvi 5<sup>o</sup>, Urikányi 115<sup>o</sup>0, Rima 81<sup>o</sup>2, Salgó 46<sup>o</sup>0, Általános Köszén 642<sup>o</sup>5, Beocsini —, Nasici 140, Spodlum —, Szikra 245, Ganz 96<sup>o</sup>0, Magyar cukor 113<sup>o</sup>0, Délcukor 101<sup>o</sup>0, Lipták —, Egis —<sup>o</sup>, Nova 29<sup>o</sup>6, Temesvári Szesz 25<sup>o</sup>0, Temesvári Sör —<sup>o</sup>



**Kapható minden újságbódében**

**Ne dobja el!**

használt borotva-pengéit szakszerűen élesíti VOJTEK és WEISZ drogueria cégtulajdonos Ordelt László, Arad, Bul. Regina Maria 24.

## Rádió

Műsor:

Csütörtök. (Március 20.) Budapest. 12 óra: Kur Simi és cigányzenekarának hangversenye. 4 óra: Magyar dalokat énekel. Palló Imre az Operaház zenekarának kísérete mellett. 5 óra 40: Könyvzene. 7 óra 30: Puccini Turando című operájának az előadása. 10 óra: Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye. Bécs. 11 óra: Silviny négyes hangversenye. 3 óra 30: Szókoztató zene. 8 óra: Népies zenek. hangverseny. 10 óra: Énekhangverseny. Breslau. 6 óra 45: Gramofontánzene. 8 óra 15: Szimfonikus hangverseny. 10 óra 40: Táncczene. Berlin. 11 óra 30: Énekhangverseny. Goehr Walter Weltreise durch einen Arbeit című operettjének az előadása, utána táncczene. Belgrád. 10 óra 30: Gramofontzene. 12 óra 40: Hangverseny. 6 óra: Szórakoztató zene. 8 óra: Szimfonikus hangverseny. 10 óra 15: Könyvzene. 11 óra: Táncczene. Bukarest. 4 óra: Szórakoztató zene. 7 óra: Gramofontzene. 8 óra: Hangverseny. 8 óra 45: Szimfonikus előadás. Kattowitz. 12 óra 10: Zene. 8 óra 20: Könyvzene. 8 óra 30: Hangverseny közvetítése Varsóból. 11 óra: Szórakoztató zene. Leipzig. 7 óra: Énekhangversenye. 8 óra 30: Tempó című kabarédarab előadása. 8 óra 30: Hangverseny. Mährisch-Osterau. 12 óra 30: Zene. 4 óra 30: Szórakoztató zene. 7 óra: Könyvzene. 8 óra: Táncczene. München. 7 óra 30: Szórakoztató zene. 9 óra 30: Hangverseny. Stuttgart. 7 óra 30: Szórakoztató zene. 8 óra: Von Main zur Donau című hangjáték előadása. 11 óra 15: Táncczene.

Péntek. (Március 21.) Budapest. 12 óra: A rádió zenekarának hangversenye. 5 óra 30: Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye. 7 óra: Hangverseny. Polonyi Elemér zongora és Ország Tivadar hegedűművész közreműködésével. 8 óra 50: Gerald Pál Róbert és Marianne című darabjának előadása. 10 óra 30: Bachmann-jazz. Bécs. 11 óra: A Silviny-négyes hangversenye. 3 óra 30: Gramofontzene. 4 óra 45: Kamarazene. 10 óra: Szórakoztató zene. Breslau. 7 óra: Hangverseny. Frühling der Grosstadt című hangjáték közvetítése Berlinből. Berlin. 7 óra: Szórakoztató zene. 8 óra: Mühr Alfred Frühling der Grosstadt című hangjátékának előadása. 10 óra 45: Gramofontzene. Belgrád. 10 óra 30: Gramofontzene. 12 óra 40: Zene. 5 óra 30: Hangverseny. 8 óra: Rádiózenek. hangversenye. 9 óra: Kamarazene. 10 óra 15: Táncczene. Bukarest. 4 óra: Szórakoztató zene. 7 óra: Gramofontzene. 8 óra: Énekhangverseny. 8 óra 45: Könyvzene. Kattowitz. 12 óra: Zene. 4 óra 20: Szórakoztató zene. 8 óra 15: Szimfonikus hangverseny. Leipzig. 7 óra 35: Tavasz dalok. 9 óra 15: Modern zene, utána táncczene. Mährisch-Osterau. 11 óra: Gramofontzene. 12 óra 30: Zene. 3 óra 30: Gramofontzene. 5 óra 30: Zongorahangverseny. 7 óra: Hangverseny. 10 óra: Kávéházi zene közvetítése Prágából. München. 8 óra 30: Szórakoztató zene. 7 óra 30: Janacek Leó Jenufa című szindarabjának az előadása. Stuttgart. 7 óra 30: Régi dalok. 8 óra 15: Szórakoztató zene. 11 óra: Gramofontánzene.



60 lei 6 darab művészi levelező-lap fénykép

Stojkovits és Békés

P. Avram Iancu (Szabadság-tér)

## Próhirdetések

gy szó ára három lei, vastag öt lei. Legkisebb apróhirdetés három lei, álláskeresőknek tíz lejesz lei. A hirdetési díj mindig előre fizetendő. Felhívjuk abban a kedvezményes esetben, hogy az utolsó előtti nyugta felmutatása ellenében vonkint egyszer díjmentesen lehetnek egy tíz szóig terjedő hirdetések.

## Piros tüzek, halvány arcok

A Déli Hírlap eredeti regénye.

— 67. folytatás —

A munkások egymásra néztek, aztán egyszerre fölállott Kollár Ferenc vasöntő és ezeket mondotta:

— Az alapbérre és akkordra vonatkozó javaslatot, bárha az nem teljesen kielégítő, el lehet fogadni további tárgyalási alapul, hogy ezzel is bizonyítsuk a békeséges megegyezésre irányuló hajlandóságunkat. Abba azonban semmi esetre sem mehetünk bele, hogy lemondjunk délutáni tíz perces pihenőről és az éjfél felőrs nyugalom feléről. Ezt az utóbbi két feltételt az igazgatóságnak feltétlenül el kell ejtenie.

— Ugy van, — mondotta egy másik munkás is — pihenő időnket semmi esetre sem engedjük megkurbitani. Erre nem vagyunk hajlandók már csak azért sem, mivel mi még mindig tizenkét órás szakmában dolgozunk, holott az egész világon már a nyolc órai munkaidőre kezdenek átérni.

Kollár segédmérnök a kapott megbízatáshoz hiven megkísérelte az igazgatóság álláspontját megindokolni, a munkások békeszeretetére és belátására apellált, azonban teljesen eredménytelenül.

Spanyol főszámvevő is előszedte minden mesterkedését. Hosszu számcsorokat vonultatott fel, amelyekkel elkápráztatni igyekezett a munkásdelegátusokat. Azt akarta nekik bebizonyítani, hogy az igazgatóság milyen nagy áldozatokat hoz, amikor hajlandó bizonyos engedményeket adni, de ezt a terhet is csak úgy vállalhatja magára, ha a munkásság sem zárkózik el ellenáldozattól.

Amíg a munkások megbízottai Kollár segédmérnököt mindössze fagyos hidegséggel és csalódottan hallgatták, addig Spanyol szavait ideges, izgatott közbekialtásokkal szakították meg.

A két tárgyaló fél minden eredmény nélkül vált szőjjel.

Másnap délelőtt a gyár bejáratánál levő fekete táblán a következő hirdetés jelent meg:

— Tekintettel arra, hogy a munkások megbízottai visszautasították az igazgatóságnak a munkabérek javítására tett ajánlatát, a további tárgyalások elmaradnak. Ajánlatunkat mindazonáltal nyolc napon belül fenntartjuk és amennyiben azt a munkásság elfogadja, új megbízottai által közölje azt. Az igazgatóság.

Délben, amikor a sok munkásasszony és gyermek a gyár kapuja előtt gyülekezett, hogy a szírenabugásra megnyíló gyárba bevigye dolgozó hozzátartozójának a szegényes ebédet, sokan elolvasták közülük a hirdetményt. Mikor aztán bementek a gyárba és hirt adtak a hirdetményről, sok munkásnak elment az étvágya a megszolgált ebédért. Az előző napi tárgyalás eredménytelenségéről a munkásoknak már tudomása volt, azonban arra mégsem számítottak, hogy az igazgatóság ilyen ultimátumot intézzen hozzájuk.

Este hat óra előtt és hat óra után egész csődület volt a hirdető tábla előtt. A munkások, akik éjjeli szakmában jöttek, később valamivel azok, akik napi munkájukból hazatérőben voltak, mind odasereglettek, hogy elolvassák az igazgatóság hirdetményét. Ez utóbbiak kisebb-nagyobb csoportokban együtt haladtak hazafelé és izgatottan beszéltek az igazgatóság merev magatartásáról. Aztán elhallgattak és lecsüggesztett fejjel, reménytelenül mentek hazafelé. Napok teltek el fojtott hangulatban. A gyárban tovább folyt a munka. Nem történt semmi különös.

Azaz dehogya is nem történt. Történt bizony. Hallgassuk csak meg Hromadkáné és Fejesné beszélgetését és majd megtudjuk a nevezetes eseményt.

— Na, mit szól hozzá, kedves Fejesné lelkem?

— Mihez?

— Hát maga még nem tudja?

— Mit?

— Azt, hogy ma délben megérkezett a fiatal pár.

— Csak nem Spanyol Manyi és Schmidek László szolgabíróról van szó?

— De bizony rólok. Ma délben jöttek meg.

— Jaj, mesélje el már, aranyos Hromadkáné. Kitől hallotta?

— Magam láttam, a tulajdon szemmel láttam, amikor megjöttek.

— Jaj, mondja már!

— Mondom, no, csak engedjen szóhoz.

— Kukkot sem szólok közbe.

— Hát ugy volt a dolog, hogy kimentem a déli vonathoz az állomásra, hogy megvárjam az unokanővéremet, aki a fővárosban lakik és írta, hogy látogatába jön hozzánk.

— Az, akinek ügyvéd az ura?

— Az. De hát hadd mondjam tovább. Amint ott sétálok a perronon

föl és le, egyszerre csak, mit gondol, kik jelennek meg ottan?

— Jaj, honnan tudjam én azt?

— Hát Spanyol Ernő és a felesége.

Spanyol köszönt és a felesége odajött hozzám. Vársz valakit, kérdezte tőlem.

Igen, az unokanővéremet, feleltem.

Mi is várunk, mondotta, most jönnek haza a gyerekek a nászutról, nem maradhatott tovább oda, mert a vőm, a szolgabíró, nem kapott több szabadságot. Lelkem, magának azt hallani kellett volna, hogy hogyan hangsúlyozta Spanyolné azt, hogy a veje szolgabíró. Biztosan azért hengegett így a vejével, hogy éreztesse velem, hogy az én lányom még otthon van és hogy nekem még nincsen vőm. Mindig rosszmájú volt az a Spanyolné.

— Ez igaz is.

— De azért én nem mutattam neki, hogy pukkadok. Majd csak férjhez megy az én Tinim is, ha nem is szokik meg senkivel.

— Bizony! És az én Lórim is megtalálja majd a maga párját. Hát nem?

— Természetesen.

(Folyt. köv.)

## Igazi jósnő

megmondja multját, jelenét és jövőjét, tanácsokkal szolgál, csalás, minden beteljesedik. Értéklődők forduljanak bizalommal hozzám. Temesvár, Erzsébet-utca, Posta-utca 18. szám. Idékieknek levélben is. Vlaszbélyeg melléklendő. Diszkrét lakás!

## Házasság

Malmas magányomban egyedni vágyó szívet keresek. Értéklődők, akiknek szívük még szabad, „Boldog lesz” jeligére a kiadónnan a posta szárnyai alatt levélben az Amor nyílat. Maradt 400 hold birtokomon gazdálkodni, szorgalmasan dolgozom gyáramban is. Ha hasonlóképp vagyona van, az a nevén marad, ha nincs, az nem akadály. Levél nem idősebb hölgyek teljes levelet kérem. (204)

## Alkalmazás

Tanulóleányt keresek. Franc, ll., Andrássy-utca 1. em. (900)

Mielőbbi belépésre helybéli ügyvédi iroda teljes körű, lehetőleg gyorsirásban jártas. Fizetési igényeket, eddigi ajánlatokat a kiadóba adandó levélben, „Szorgalmas és pontos” jelige (935)

## Allást keres

Varróleányt keresek. Képes, jó fizetéssel. Kiadóban. (927)

## Adás-vétel

503 Fiat autót kifogástalan üzemképes állapotban olcsón eladó. Telefon 15-30. (529)

## TÜZI-LÉC

TÜZIFA-apritás, Kőszén, FASZÉN

SPITZER FIAI

Adóház-ut 9. Telefon: 390.

Vendéglő, forgalmas helyen lévő családi lakást, bútorokkal együtt olcsón eladó. II. Hármáry-utca 7. (925)

Alkalmi vétel, világos keményfaháló csempé, bükk-, tölgy- és kőrisfából 60 lei. Modern konyhakredencek 100 lei, most finom férfi szövetek és ruhák is kerülnek eladásra. „Romania” Bonnáz-utca 15. (922)

Eladó, nyírfák, tábla óasztal, drótajtós szekrény, zsírosbödönök jutányon. Hitelbank, I. em. ajtó 3, d. u. 2-ig. (789)

**Argentina, Brazília és Uruguay-ba az egyedüli német társasággal, amelynek hajói csak délamerikai kikötőkbe futnak, egységes III. osztályu hajók, „Cap Arcona” a világ egyetlen hajója, amely Hamburgtól Délamerikáig csak 12 napig megy.**

**HAMBURG - DÉLAMERIKAI GŐZHAJÓZÁSI TÁRSASÁG**

**KLEIN GYULA**

**ÜGYNÖKSEGE**

**Központ: Timisoara, Str. I. C. Brătianu 6.**

**Fiókok: Arad, Bul. Regele Ferdinand 62. București, Bul. Dinicu Golescu 41 bis. Cernăuți, Str. Reg. Ferdinand 27. Chișinău, Str. Negustorilor, Casa Barbatat**

**Német hajók, német konyha, német kiszolgálás. Gyorsvonat Hamburgig.**

**Smith-Premier írógép** kitűnő állapotban eladó. Mühle Vilmos-utca 1, I. 3. (748)

**Tavaszi női ruhák** jókarban lévő, eladók. Vasile Bulv. Carol 28. (940)

**Elegáns** komplett ebédlő, perzsaszőnyegek, értékes képek, fényképezőgép, kis utazótáska, lámpák és előszoba székrendek eladók Cim a kiadóban. (938)

**Használt vajgyuró-gép** jutányos áron eladó. Megtekinthető Móriföld 464. (936)

**Máv golyós cséplőket** magánjárokat, traktorokat minden nagyságban kedvező feltételek mellett szállít Friedrich testvérek, Temesvár. (937)

## Lakás

**2-3 szobás** lakást keresek modern mellékkeliségekkel, lehetőleg kerttel. Címeket: „Kellemes otthon” jeligére a kiadóba kérek. (930)

**Kiadó azonnalra** szép nagy egy szoba-konyha és mellékkeliségekből álló lakás, kertes, tiszta udvarban. IV., Csillag-utca 30. (939)

**Keresek** három szobás, fürdőszobás lakást május 1-re. Atlantica kávéüzlet, Takarékpénztár-utca. (941)

**Két szoba-konyha** ééskamra, kerttel azonnal kiadó. V., Vársor 15. (942)

## Különféle

**Teljes ellátást** keres szerény fiatalember (magántisztviselő) jobb családnál, ahol kellemes otthonra talál. Részletes megkeresések „Békés otthon” jeligére a kiadóba kéretnek. (934)

**Üres lakások** és butorozott szobák bérbeadását és vételét, ingatlanok eladását és vételét, olcsó pénzkölcsönöket gyorsan és méltányosan közvetít „Bega” ügynökség Mercy u. 2. (Szentgyörgytér) (933)

**Lakások** tisztítása, portalanítása, parkettgyalulás, surolás és kefézés. Poloska, bogarak, patkányok irtása nehéz gázzal garantálva. Ruvin Vállalat, III., Püspök-utca 5. (309)

# Déli Hírlap

PÉNTEK  
1930 MÁRCIUS 21

## LEGUJABB

ÉJFÉL UTÁN  
ÉRKEZETT JELENTÉSE

### A falu felingerelt lakos- sága szembeállott a csendőrséggel

Szatmár, március 20

(Tudósítók telefonjelentése.) Szatmármegye területén az utóbbi napokban a szatmári monopólihivatal közgei állandó dohányrazzáikat rendeztek. A megye számos községében jelentek meg ezek a hivatalnokok, akik a harminc százalékos jutalom reményében mindenütt rejtett dohány után kutattak és a gazdák házáat, otthonát minden különösebb ok nélkül dohánykutatás ürügye alatt feldúlták. Csengerbagos községben azonban a monopóli közgei pórul jártak. Amikor a tisztviselők a faluban megjelentek, a felingerelt lakosság igazának tudatában ellenségesen lépett fel ellenük és nem engedte meg a házkutatást úgy, hogy a dohányügynökök sietve távoztak a faluból. Rövid idő múlva azonban csendőrök kíséretében újból megjelentek. Amikor a faluban híre terjedt, hogy

csendőri segédlettel akarják a házkutatást megejteni és a dohányrazzáit lefolytatni, Csengerbagos község apraja-nagyja mintegy adott parancsra a község előtti téren gyülekezett és utját állta a csendőröknek.

A csendőrség vezetője, amikor a község lakosságának ellenséges magatartását látta, felszólította a község vezetőit, hogy a tömeg oszoljon azonnal szét.

— Előbb maguk távozzanak — volt az egyhangú válasz — azután majd mi is a dolgunk után látunk.

A tömeg nem volt hajlandó távozni és amikor a csendőrség harmadszori felszólítása sem járt sikerrel, a csendőrök ijesztésképpen a levegőbe lőttek. Ez a riasztó lövés olaj volt a tüzre, mert a tömeg még fenyegetőbben lépett fel a csendőrök ellen. Erre a csendőrök a tömegbe lőttek. Jajszavak és segélykiáltások hallatszottak a tömegből és a csendőrgolyó több embert megsebesített. A tömeg ezután sem távozott, hanem támadást rögtönzött a csendőrök ellen, akik végre is megátrálták a feldühödött tömeg előtt.

Azonnal telefonon érintkezésbe léptek a szomszéd község csendőrségével és segítséget kértek. Nemsokára megérkezett a közeli község csendőrsége és a két járőrnek most már egyesült erővel sikerült a lakosságot szétoszlásra bírni. Az esetnek hamarosan híre futott és arról azonnal jelentést tettek a szatmári prefektusnak is, aki autón kiszállt a helyszínre. A prefektus megindította a vizsgálatot és azt kutatja, vajjon memyiben volt indokolt a monopólihivatal által elrendelt dohányrazzia, amely már hetek óta iz-

galomban tartja Szatmármegye lakosságát.

A szatmári kórházba szállítottak egy Kelemen nevű sebesült gazdálkodót, aki az incidens alkalmával sérült meg és aki elmondotta, hogy a csendőrök vezetője ittas volt és semmi szükség sem forgott fenn arra, hogy a csendőrök fegyverüket használják.

A szatmári ügyész és a vizsgálóbíró is kiszállt a helyszínére és ott nyomoznak a csengerbagosi véres összetűzés ügyében.

### Embereket kapott fel és sodort magával a rettenetes erejű vihar

Krajova, március 20.

(Tudósítók telefonjelentése.) Emberelemlekezet óta nem pusztított olyan nagy szélvihar Krajován, mint tegnap délután. A vihar három órakor kezdődött és négy óra után érte el legborzalmasabb erősségét. A szél ereje olyan nagy volt, hogy lovas kocsikat felborított, járó-kelöket fölkapott és messzire sodorta őket. A háztetőkről zápoként hullottak alá a eserepek, az emeletekről pedig a bezuzott ablakok szilánkjai. Az emberek sikoltozva menekültek a legközelebbi kapuk alá. A Minerva-szálloda egyik második emeleti ablakát kiszakította a szél és az ablakszárny egy arra siető férfinak a vállára esett. A férfi összezuzott váll-

al véresen terült el a földön. A mentők a kórházba szállították. A vihar egyáltalán sok munkát adott a mentőknek, akik huszonkétyszer vonultak ki és akik közül ketten lehulló tetőeserepektől szintén megsebesültek. A szélvihar a vasúti állomáson is nagy károkat okozott és több teherkocsit felfordított. Rengeteg telefonpóznát tépett ki a vihar és összetépte a vezetőket is. A városban ugyyszólván teljesen szünetel a telefonforgalom. A vásáresarnok tetejét nagy darabon letépte a vihar és az uttestre dobta. Szerencsére abban a pillanatban nem haladt arrafelé senki. A városban a szélvész ereje számos fát szakított ki tövestül. Egyenesen szomorú az a

### Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 307, Párisban 1520

Temesvári magánárfolyamok 1930 március 20-án reggel:

Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár R.-T. főkjia (volt Kereskedelmi és Gazdasági Bank) devizosztályának árfolyamai.

Az alábbi számok a mai árfolyamok középkurzusát jelentik.

Angol font 817.50, Dollár 168.10, Hollandi forint 67.60, Dinár 2.98, Francia frank 6.60, Olasz lira 8.84, Cseh korona 4.99, Német márka 40.16, O. schilling 23.45, Magyar pengő 29.44, Svájci frank 32.57, Belga frank 23.72

Terményárak:

Buza 470—510, tengeri 215—220, árpa 250, zab 280, korpá 180, tőkmag 700, napraforgómag 570, burgonya 125 lei száz kilónként.

pusztulás, amelyet a vihar Krajova büszkeségében a híres Parcoul Biburban végzett. Nagy erős fák nek szertesztét kidöntve a földön es gyönyörű virágterrasz teljesen elpuhult. A vihar által okozott kár óriási és csak napok múlva, ha már a felcsülés megtörtént, lehet majd világosan látni a kár nagyságát.

### Akkor hivjanna ha a miniszter maga válaszol mondta Lupu a kamarában

Bukarest, márc.

A kamara tegnapi ülésén Radulescu szocialista a választások szavá és az igazolványok történet visszaéléseit sorolta fel. kormány reputációja megköveteli, hogy a bukaresti választást megismisítsék.

Lupu dr. szólalt fel ezután utalt arra, hogy Bukarestben 95 választó közül csak 45.000 vette igazolványát, amelyeket bírójelöltek osztottak ki, akiknek hozzáértés szó férhet. Bírálta a választási propagandát és felemlítette, hogy az ellenzéket gyakran tolvajoknak, gyilkosnak mondták, az ellenzéki plakátokat letépték, míg a kormánypartikatokat rendőrök őrizték.

Radulescu Ilie dr. kormánytí indignálódva fordul Lupu felé válaszolni akar, de Lupu közbeveté.

En a választ nem magától, hanem belügyminisztertől várom. Ha a belügyminiszter válaszol, akkor hivjanna — és ezzel távozott a teremből.

Radulescu, Joanitescu Vasilescu Notara cáfolták ezután Lupu szavait.

KOMMUNISTA ÖSSZEESKÜVÉS

Kisenevi jelentés szerint újabb kommunista összeesküvést sikerült lelelelni. Megállapítást nyert, hogy Dunyesteren átkelt szovjetkémek Kisev egyik külvárosában házat bettek ki, ahol nagymennyiségű munici és fegyvert rejtettek el. A rendőrséjjel ütött rajta a házon, amikor a hában az összeesküvés vezetői tanácskzást folytattak. Számos letartóztatást történt.



Megnyilt

Temesvár-Józsefváros  
Bul. Berthelot (Kossuth-  
Lajos-utca) 13. sz. alatt a

## RATA

Nőikabátok, leánykabátok, mindenféle férfi- és fiuruhák

Eddig még nem létezett olcsó árak! Kedvező fizetési feltételek!

Női tavaszi kabátok Lei 900.—, 1400.—, 1600.— és feljebb.

Feladó: KISS VARNAY DEEMER dr.

Nyomatott a „EPICON” Németi Nyomda Rt. részvényszárságánál, Timişoara.